

Критеријуми оцењивања у настави ГЕОГРАФИЈЕ

6. РАЗРЕД

1. Друштво и географија

Оцена 2

-наведе појам и поделу друштвене географије

Оцена 3

-именује гране друштвене географије и наводи њихов предмет проучавања

Оцена 4

-објасни појам природне и географске средине и да их препозна на карти

– објашњава шта проучавају: географија становништва, географија насеља, економска географија, политичка географија

Оцена 5

-доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора

– успоставља везу између физичко–географских и друштвено–географских објеката, појава и процеса

– повезује знање и решава задати проблемски задатак

– користи основне географске појмове повезане с друштвеном географијом

2. Географска карта

Оцена 2

– наведе шта чини географску мрежу

– разликује паралеле и меридијане

– наводи методе представљања рељефа на карти

Оцена 3

– анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте

– дефинише појам географске карте

– наводи елементе географске карте

- упореди појам упоредника и подневка

- опише и објасни изглед географске карте

- распознаје и прави разлику између методе боја, изохипси, шрафирања, сенчења

- познаје начине оријентације у простору у природи

- дефинише појам надморске и релативне висине

Оцена 4

- изведе закључак о значају постојања географске мреже на карти
- дефинише и објасни географску ширину и дужину
- анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте
- дефинише математичке елементе, географске елементе и допунске елементе
- објасни појам географске ширине и дужине
- објасни улогу размера и размерника у мерењима на карти -препозна на карти контурне, линијске и ванразмерне картографске знакове и објасни када се користе
- разликује врсте облика у рељефу помоћу методе боја
- оријентише се у простору користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе
- именује различите врсте картографских знакова
- примењује знање о картографским знацима њиховим исцртавањем на својој географској карти
- наводи пример за сваку врсту географске карте према размери
- одређује у коју групу географских карата према размери спада задата карта
- дефинише појам изобата и изохипса
- објашњава шта се приказује методом сенчења и шрафа

Оцена 5

- одреди положај неког места у односу на екватор/Гринич
- доведе у везу географску мрежу и часовне зоне
- одређује математичкогеографски положај на Земљи
- примени стечено знање у одређивању координата дате тачке
- образложи начин примене пропорције у добијању растојања у природи помоћу размере
- објасни појам картографска мрежа
- одреди растојање у природи помоћу размере карте
- прати инструкције и на основу њих одређује стварна растојања између тачака на Земљи
- упоређује исти географски објекат на картама различите размере
- образлаже различито приказивање истог географског објекта на картама различите размере
- демонстрира начин оријентације географске карте

– оријентише се у простору користећи компас, географску карту, сателитске навигационе системе

– да у свакодневном животу примењује стечена знања из картографије

-научено градиво примењује у пракси -активно учествује у дискусији на часу

3. Становништво

Оцена 2

познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред

-зна појам екумене и њене границе

-зна појмове наталитета, морталитета и природног прираштаја

-зна да наведе основне структуре становништва (полна, старосна, расна, национална, верска, образовна, професионална)

оцена 3

-разликује и објашњава кретање становништва (природно и механичко) и структуре становништва

-може да наведе природне и друштвене факторе који утичу нагустину насељености на опште географској и тематској карти умеда покаже области на Земљи у којима су услови за живот становништва најповољнији, а у којима сунеповољни

-може да наведе континенте, регије и државе у којима је висок и низак природни прираштај

– разликује екумену од анекумене

– дефинише појмове природни прираштај, наталитет и морталитет

– наводи поделу становништва према старости, полу и раси

Оцена 4

-објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља –

разуме узроке и последице високог и ниског природног прираштаја

-уме да одреди густину насељености континената и држава света

-разуме потребу планирања породице (смањивање или повећавање стопе природног прираштаја)

-разуме појам миграције и наводи узроке и последице миграција у свету и Републици Србији -
разуме узроке и последице урбанизације и повезивања насеља у урбане системе (конурбације, мегалополиси)

– показује на карти најгушће насељене области

– зна узроке великог пораста броја становника

– објасни разлику између позитивног и негативног природног прираштаја

- дефинише појам миграције, емиграције и имиграције
- наведе основне структуре становништва
- објасни и наведе пример расизма
- анализира полностаросне пирамиде

Оцена 5

- Самостално објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља
- Критички разматра узроке и последице високог и ниског природног прираштаја
- Примењује знања и уме да одреди густину насељености континента и држава света
- Схвата важност и потребу планирања породице (смањивање или повећавање стопе природног прираштаја)
- Анализира последице миграција и наводи узроке и последице миграција у свету и Републици Србији
- Схвата важност урбанизације и повезивања насеља у урбане системе (конурбације, мегалополиси)
- препознаје разлоге миграционог кретања
- објашњава узроке и последице миграција

4. Насеља

Оцена 2

- наводи разлике између села и града
- анализира различите типове села

Оцена 3

- анализира географски положај насеља
- објасни утицај природне средине и привреде на размештај насеља
- анализира различите типове села

Оцена 4

- препозна и упореди различите типове насеља у свету и нашој земљи
- доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним појавама и процесима
- уочи типове села по распореду кућа у њима и да покаже на карти света и карти Србије
- објасни и разуме појам деаграризације и депопулације села, наведе разлоге који доводе до ње

- објасни појам првих градова на свету, градске зоне и показује их на конкретним примерима, на карти света
- објасни историјски развој урбанизације
- објасни појам града, агломерације и мегалополиса и разлику међу њима
- одређује математичкогеографски положај на Земљи

Оцена 5

- објасни континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету
- анализира утицај природне средине на размештај и типове села
- активно учествује у дебати и раду на часу
- доводи у везу типове насеља са физичко-географским и друштвеноекономским чиниоцима
- повезује положај насеља с топлотним појасевима на Земљи – анализира различите типове градова
- наводи примере урбанизације у свету повезује знање с примерима из свакодневног живота

5. Привреда

Оцена 2

- наведе поделу привреде на делатности и секторе
- образлаже појмове саобраћај, туризам и саобраћајно чвориште
- образлаже појмове ратарство, воћарство и виноградарство, сточарство

Оцена 3

- помоћу географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности
- образлаже појмове екстензивне и интензивне пољопривреде

Оцена 4

- доведе у везу развој привреде с утицајем на природну средину доводи у везу размештај индустрије и квалитет животне средине
- набраја гране саобраћаја и туризма
- дефинише гране квартарног сектора
- анализира утицај човекових делатности на животну средину

Оцена 5

- доводи у везу размештај привредних објеката и квалитет животне средине
- повезује знање са свакодневним животом
- образлаже појмове тешка и лака индустрија

- доноси закључке и презентује позитивне, негативне и интересантне последице саобраћаја и туризма
- доводи у везу услужне делатности и квалитет животне средине
- повезује знање са свакодневним животом – објасни разлику у степену развијености држава света
- анализира поступак мерења свог еколошког отиска и изводи закључак колико утиче на загађеност
- планира поступке за смањење загађења животне средине

6. Држава и интеграцион и процеси

Оцена 2

- објасни појмове држава, државна територија, државна граница

Оцена 3

- доведе у везу значај и близину реке за формирање држава
- објасни и разликује појмове државна, природна и етничка граница
- објасни и разликује облике владавине
- упореди државно уређење монархије и републике
- дефинише појам главни град

Оцена 4

- представи процесе који су довели до формирања савремене политичкогеографске карте света
- објашњава појам административнотериторијално уређење
- објасни како се одређује географски положај државе
- наведе пример првих држава у свету

Оцена 5

- користи тематске карте и на њима препознаје границе земаља, њихове територије и главне градове
- анализира и упореди специфичности различитих облика владавине
- упореди и анализира различите географске положаје земаља на географској карти
- упореди географски положај Србије у односу на неке друге земље света(у Европи и ван ње)
објасни појмове НАТО, Уједињене нације, Европска Унија
- представи процесе који су довели до формирања савремене политичкогеографске карте света
- анализира и дискутује на тему неповредивости државних граница
- објашњава и анализира узроке који доводе до оружаних сукоба у свету

- наводи примере конкретних оружаних сукоба између држава
- научено градиво примењује у пракси -активно учествује у дискусији на часу
- представи значај интеграционих процеса
- анализира и упоређи међународне организације и њихову улогу у свету

7. Географија Европе

Оцена 2

- именује континенте на Земљи
- препознаје основне појмове о становништву
- зна порекло назива Европе, величину Европе и њено простирање

Оцена 3

- објасни и на карти покаже географски положај Европе
- покаже на карти мора и океане на које излази Европа -покаже на карти крајње тачке Европе
- покаже на карти велике градове Европе -разуме зашто је географски положај Европе веома повољан
- може на географској карти Европе да уочи облике разуђености њених обала и именује их (већа полуострва, острва, мора, заливи, мореузи)
- уочава на географској карти Европе најкрупније облике рељефа и именује их (веначне и громадне планине, висоравни, пространенизије)
- препознаје на географској карти велике европске реке, пловне системе и језера

Оцена 4

- објасни појмове Стари и Нови свет -илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте на простору Европе
- објасни и на карти покаже размештај становништва Европе
- објасни карактеристике привреде у високо, средње развијеним и неразвијеним земљама Европе
- издвоји и на карти покаже регије Европе
- разликује климатске типове и наводи примере утицаја појединих типова климе на живот и рад људи
- објашњава разлике и уме да издвоји географске регије у Европи.
- знагеографски распоред биљних и животињских врста европског континента, њихову хоризонталну и вертикалну распрострањеност (арктичку пустињу, тундру, степу, четинарску и листопадну шуму) и њихов значај
- може да објасни природно и механичко кретање становништва Европе

Оцена 5

-Уочава начин на који се формирају климатски типови и наводи примере утицаја појединих типова климе на живот и рад људи

-објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи и уме да издвоји географске регије

-Самостално објашњава географски распоред биљних и животињских врста европског континента, њихову хоризонталну и вертикалну распрострањеност (арктичку пустињу, тундру, степу, четинарску и листопадну шуму) и њихов значај

-Анализира узроке и може да објасни природно и механичко кретање становништва Европе

-Примењује знања и процењује међусобну повезаност и односе држава и регија Европе

-служи се картом Европе

-активно учествује у часу.

Актив наставника ГЕОГРАФИЈЕ ОШ „НАТАЛИЈА НАНА НЕДЕЉКОВИЋ“